

Badanie realizowane w ramach akcji Fundacji Mama „Mama na uczelni” i jest jednym z projektów realizowanych na WNS SGGW.

Jak Uczelnia mogłaby wspierać studentów mających dzieci podczas studiów i promować rodzicielstwo? Badanie opinii studentów

Badanie przeprowadzone przez zespół badawczy w składzie:

Martyna Kowalska

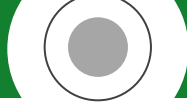
Piotr Klimaszewski

Maciej Kowalski

Jakub Iwański

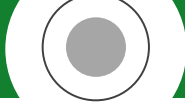
Kierownik zespołu:

dr Emilii Paprzyckiej

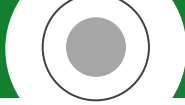
Plan prezentacji:

1. Polityka prorodzinna w Polsce
2. Przykłady projektów socjalnych wspierających rodzicielstwo
3. Czynniki demograficzne ukazujące stan polskiej dzietności do 2012 roku
4. Założenia metodologiczne badań własnych
5. Przedmiot i cel
6. Problematyka badań
7. Metody i techniki badań
8. Dobór próby
9. Realizacja badań
10. Charakterystyka badanych
11. Uczelnia jako instytucja wspierająca studentów – rodziców. Ustalenia z badań
12. Wnioski z badań
13. Bibliografia

Polityka prorodzinna w Polsce

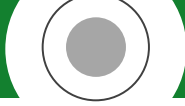
- **Polityka prorodzinna jest to polityka mająca na celu dobro rodziny i społeczeństwa. Jej przesłanki tkwią w założeniach światopoglądowych, uznających rodzinę za najważniejszą komórkę w społeczeństwie, która odgrywa podstawową rolę w procesie wychowywania dzieci i młodzieży.**
- **Polityka prorodzinna polega na próbie tworzenia przez państwo (samorząd terytorialny itp.) rodzinom odpowiednich warunków ekonomicznych.**
- **Polityka prorodzinna w pełni pozostawia rodzinom decyzje w sprawie dzietności, starając się jednocześnie tworzyć dzieciom warunki do zdobywania wiedzy, rozwoju, awansu i dobrobytu, a w skali narodowej – zapewnić prostą reprodukcję ludności i jej zdrową strukturę wiekową.**

Przykłady rządowych działań wspierających rodziny:

- Dłuższe urlopy rodzicielskie
- Ustawa „żłobkowa” – żłobki, kluby dziecięce i opiekun dzienny
- Dofinansowanie zatrudnienia niani
- Zmiany dotyczące 6-latków w szkołach
- Dożywianie dzieci w szkołach
- Zmiany w becikowym
- Urlop wychowawczy dla samo zatrudnionych, studentek i bezrobotnych
- Ulga na dzieci: więcej na trzecie dziecko
- Podwyższenie świadczenia na dziecko niepełnosprawne
- Ustawa o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej
- Place zabaw w szkołach
- Orliki

Źródło: Dotychczasowe działania rządu w obszarze polityki rodzinnej” 26.04.2013r. - www.premier.gov.pl

Przykłady rządowych działań wspierających rodziny:

- Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- Sieć Pomocy Ofiarom Przestępstw
- Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy domowej
- Nowelizacja kodeksu karnego
- Program „Mieszkanie dla Młodych”
- Refundacja in vitro
- Roczny płatny urlop rodzicielski
- Dofinansowanie przez państwo budowy i utrzymania żłobków
- Niższe opłaty za pobyt dziecka w przedszkolu
- Zasilek macierzyński
- Wyprawka szkolna – dopłaty do podręczników

Źródło: Dotychczasowe działania rządu w obszarze polityki rodzinnej” 26.04.2013r. - www.premier.gov.pl

Przykłady polskich projektów socjalnych wspierających rodzicielstwo:

„Mamo pomyśl o sobie”

Aktywizacja społeczna i integracja samotnych matek poprzez stworzenie grupy wsparcia.

<http://www.mopr.grudziadz.pl/jdownloads/Programy%20projekty/Cykliczne/mamopomysl09.pdf>

„Wybieram macierzyństwo”

Projekt skierowany do kobiet w ciąży, przyszłych ojców i młodych stażem rodziców, którzy mają dzieci w wieku od 0 do 3 lat. to cykl bezpłatnych spotkań dla przyszłych i obecnych rodziców.

<http://wybierammacierzynstwo.pl/o-nas>

„Mam dziecko – pracuję”

Założeniem projektu jest wypracowanie modelu współpracy międzysektorowej wspierającego godzenie życia zawodowego i prywatnego opartego o ideę flexicurity.

<http://www.mamdziecko-pracuje.pl/projekt-mdp/informacje-o-projekcie>

Czynniki demograficzne ukazujące stan polskiej dzietności do 2012 roku

Już w końcu ubiegłego stulecia liczba urodzeń powinna zdecydowanie rosnąć - jako naturalna konsekwencja wzrostu urodzeń w latach 70-tych, a następnie wyżu demograficznego z pierwszej połowy lat 80-tych, tj. w związku wejściem w wiek najwyższej płodności urodzonych wówczas kobiet. Tymczasem obserwowano głęboką depresję urodzeniową, która trwała aż do 2003 r.

Wykres 3. Urodzenia żywe w latach 1946-2012 - wyże i nize demograficzne

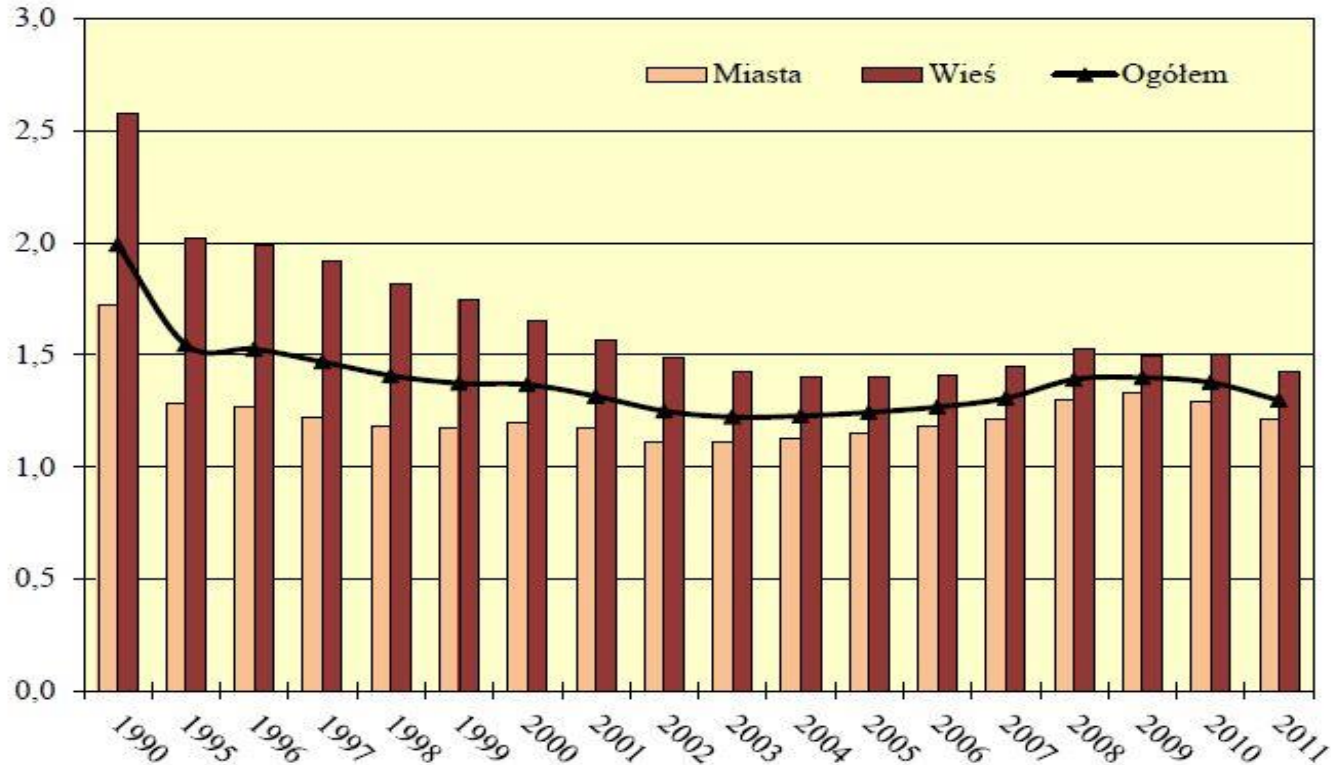

Czynniki demograficzne ukazujące stan polskiej dzietności do 2012 roku

Niska liczba urodzeń nie gwarantuje – już od ponad 20 lat - prostej zastępowalności pokoleń;
od 1989r. utrzymuje się okres depresji urodzeniowej.

W 2011 r. współczynnik dzietności wyniósł niespełna 1,3. Najbardziej korzystną sytuację demograficzną określa współczynnik dzietności kształtujący się na poziomie 2,1-2,15.

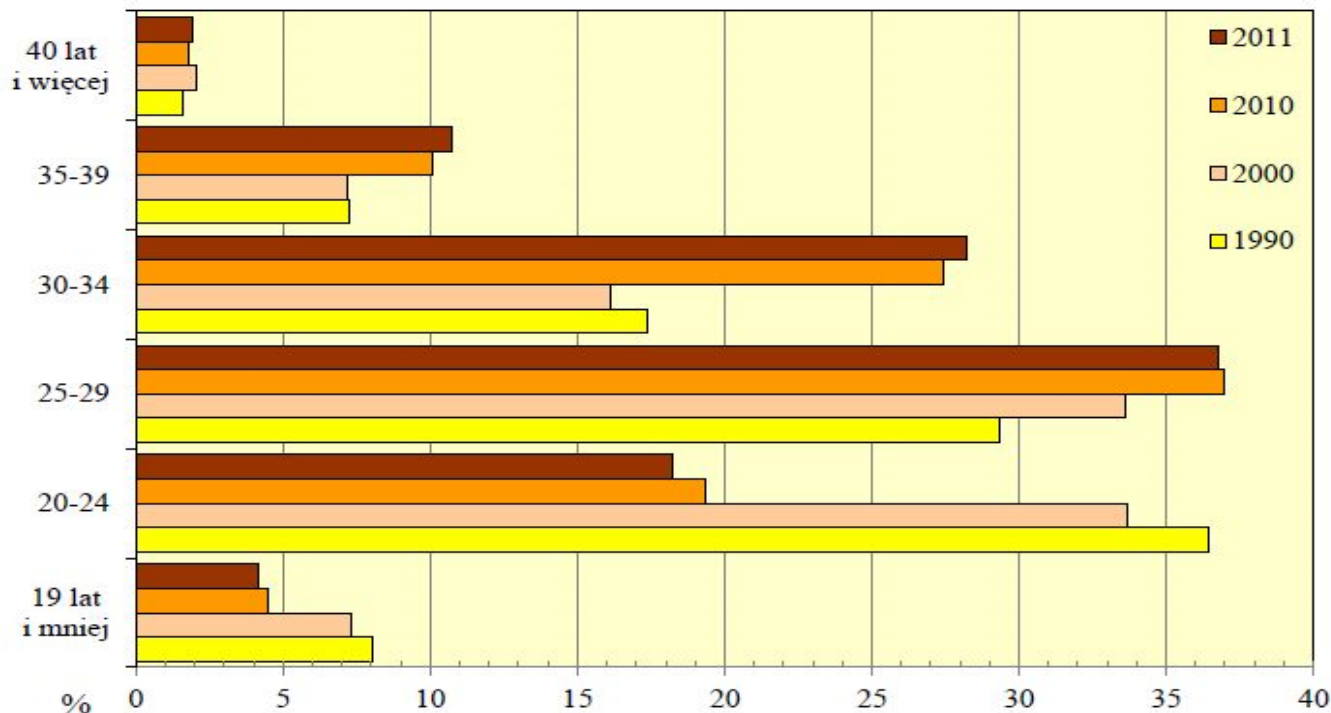
Wykres 4. Współczynniki dzietności w latach 1990-2011

Czynniki demograficzne ukazujące stan polskiej dzietności do 2012 roku

Zapoczątkowane w latach 90. ubiegłego wieku przemiany demograficzne spowodowały przede wszystkim przesunięcie najwyższej płodności kobiet z grupy wieku 20-24 lata do grupy 25-29 lat, a także znaczący wzrost płodności w grupie wieku 30-34 lata, który w głównej mierze jest realizacją „odłożonych” urodzeń.

Wykres 5. Urodzenia żywe według wieku matki w latach 1990-2011

Założenia metodologiczne badań:

Cel badania:

Celem badań jest poznanie opinii studentów na temat rodzicielstwa w trakcie studiów oraz rozpoznanie jakie udogodnienia dla młodych rodziców ze strony uczelni wyższych sprzyjałyby w podejmowaniu przez studentów decyzji o rodzicielstwie w trakcie studiów.

Problemy badawcze :

1. Jaki jest stosunek studentów do rodzicielstwa w trakcie studiów?

1.1. Jakie są powody, dla których studenci decydują się na posiadanie dziecka w trakcie studiów?

1.2. Jakie są czynniki zniechęcające studentów do posiadania dziecka?

2. Jakie rozwiązania instytucjonalne ze strony uczelni sprzyjałyby w podejmowaniu decyzji o rodzicielstwie w trakcie studiów?

Założenia metodologiczne badań:

Metoda badań i technika badań

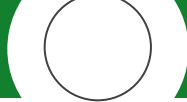
Badania realizowano strategią ilościową z zastosowaniem metody sondażu i ankiety internetowej (CSAQ). Ankieta zawierała pytania i stwierdzenia do których respondenci ustosunkowywali się wybierając odpowiedzi na pięciostopniowej skali.

Dobór próby

Doboru próby dokonano metodą nieprobabilistyczną opartą na kryterium dostępności. Wykorzystano platformę internetową www.moje-ankiety.pl, która umożliwia dostęp do kwestionariusza i jego wypełnienie za pośrednictwem Internetu.

Realizacja badania

Badanie przeprowadzono w dniach 5-13.01.2014 roku. Ankieta umieszczona była na stronie internetowej <http://moje-ankiety.pl/respond-57411.html> Analizie poddano wypowiedzi 66 studentów.

Charakterystyka badanych:

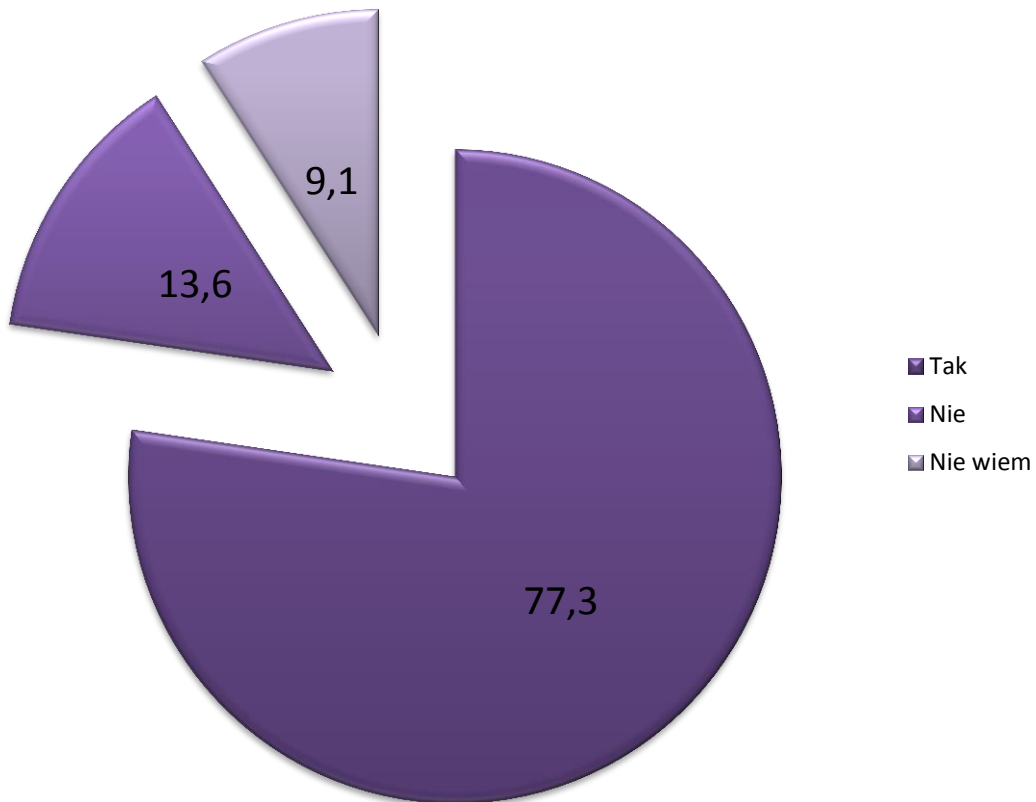
- **Ponad połowa ankietowanych, to osoby będące między 21 a 23 rokiem życia. 14% to studenci w wieku od 18 do 20 lat, a pozostałe 6% badanych ma 24 i więcej lat.**
- **Wśród ankietowanych 74.2% stanowiły kobiety, a pozostałe 24.2% ankietowanych to mężczyźni.**
- **Ponad połowa ankietowanych (65.2%) to mieszkańcy miast powyżej 50 tys mieszkańców. 22.7% studentów pochodzi z miast, w których jest 10-50 tys mieszkańców, a najmniejsza część (12.1%) pochodzi ze wsi.**
- **Niemalże trzy czwarte badanych (66.7%) mieszka z rodzicami. 18.2% studentów mieszka ze znajomymi. 12.1% dzieli mieszkanie ze swoim partnerem/partnerką, a najmniej (3.0%) ankietowanych mieszka samemu.**
- **Najmniej ankietowanych (4.5%) żyje w formalnym związku. Ponad połowa (57.6%) badanych jest w związku nieformalnym, a 37.9% nie jest w związku.**
- **Zdecydowana większość (92.4%) badanych studentów to studenci dzienni. 6.1% ankietowanych studiuje w trybie zaocznym a jedynie 1.5% w trybie wieczorowym.**
- **Ponad połowa ankietowanych (53.%) nie posiada stałego źródła dochodów, pozostała część (47%) deklaruje posiadanie stałego źródła dochodów.**

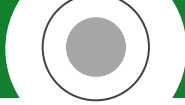

Stosunek studentów do rodzicielstwa w trakcie studiów

Zdecydowana większość (77.3%) studentów biorących udział w badaniu planuje mieć dzieci a 13,6% badanych ankietowanych nie planuje ich posiadania. Reszta badanych 9,1% nie ma wyrobionego zdania na ten temat.

Czy planujesz mieć dzieci ? Dane w %

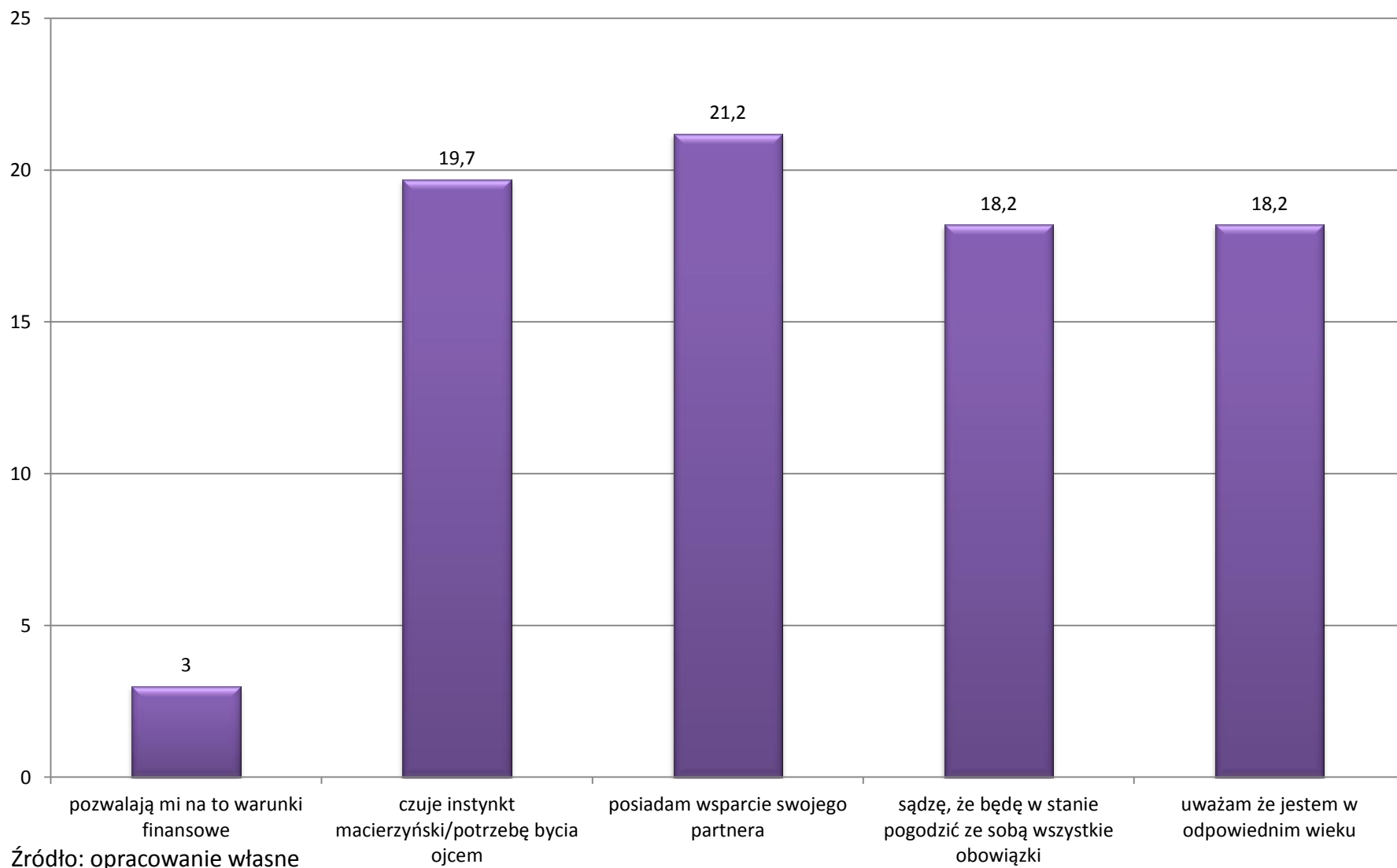
Stosunek studentów do rodzicielstwa w trakcie studiów

- **33,3%**, badanych nie zgadza się ze stwierdzeniem, że czas studiów jest po to aby przedłużyć młodość i nie mieć więcej obowiązków,
- **9,1%** studentów zgadza się z tym, że posiadanie dziecka na studiach to dobry pomysł ze względu na wiek,
- **19,7%** badanych sądzi , że studenci nie są za mało dojrzaali aby mieć dzieci,
- **27,3%** badanych uważa, że posiadanie dziecka na studiach nie wpływa na - łatwiejsze odnalezienie się na rynku pracy po studiach,
- **ponad połowa** ankietowanych uważa, że posiadanie dziecka w trakcie studiów uczy odpowiedzialności,

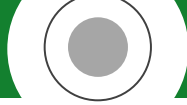

Czynniki zachęcające studentów do decyzji o rodzicielstwie w trakcie studiów.

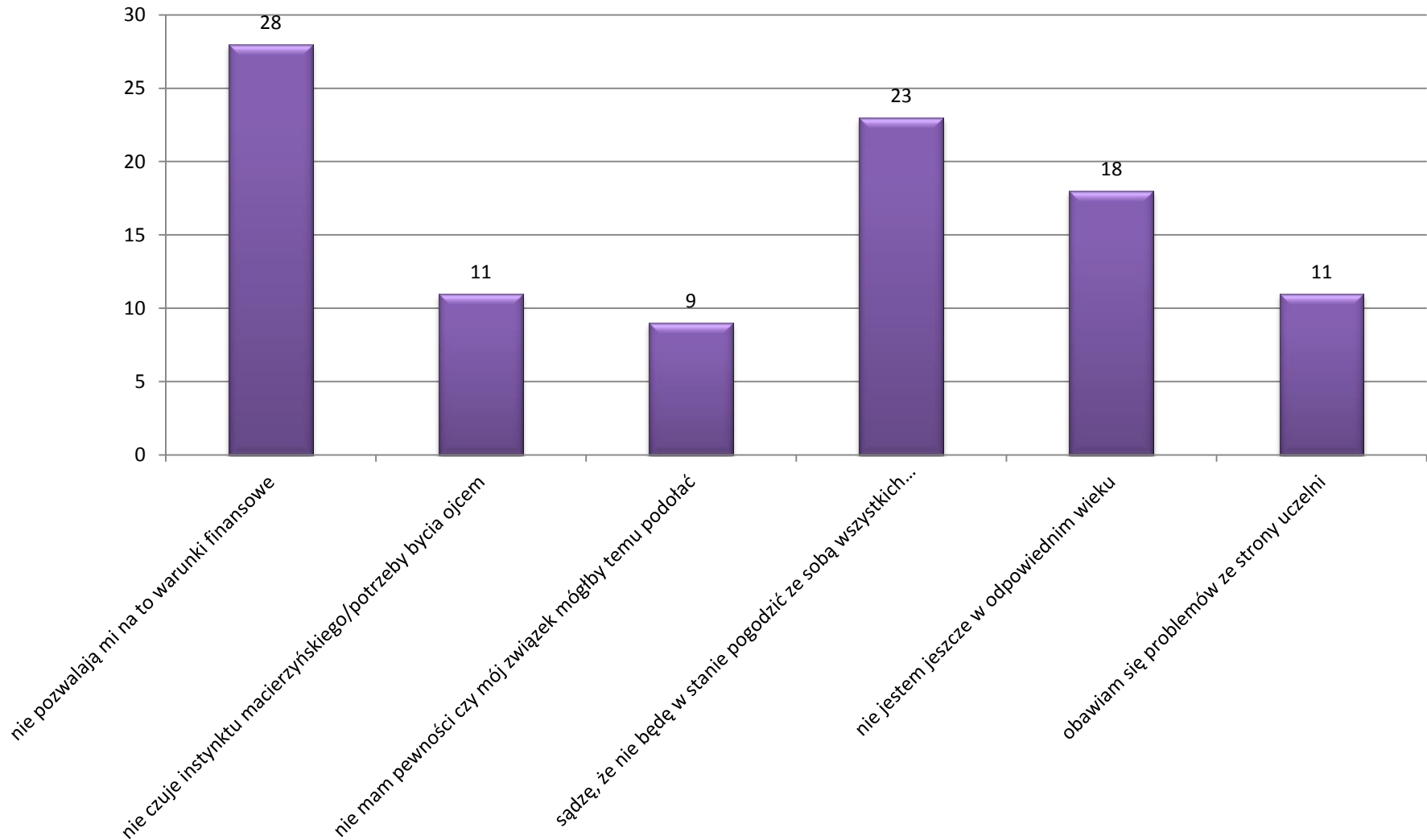
Dane w %

Źródło: opracowanie własne

Czynniki zniechęcające studentów do posiadania dziecka w trakcie studiów. Dane w %.

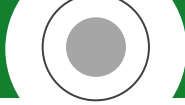

Jakie rozwiązania instytucjonalne ze strony Uczelni sprzyjałyby w podejmowaniu decyzji o rodzicielstwie w trakcie studiów według opinii studentów?

(odpowiedzi wg. częstości wskazań):

1. specjalne urlopy dziekańskie, w czasie których można by było otrzymać stypendia i realizować indywidualny tok nauczania - **54.5%**
2. Żłobki i przedszkola zlokalizowane w pobliżu lub na terenie uczelni - **42.4%**
3. Tańsze posiłki dla matki z dzieckiem - **(40.9%)**
4. Miejsce przygotowywania/podgrzewania posiłków dla dzieci np. na stołówkach, albo w innym przeznaczonym miejscu - **37.9%**
5. Windy i podjazdy dla wózków na terenie uczelni - **34.8%**
6. Klubiki dla dzieci z opiekunkami zajmującymi się dzieckiem w czasie zajęć rodzica **(34.8%)**

Jakie rozwiązania instytucjonalne ze strony Uczelni sprzyjałyby w podejmowaniu decyzji o rodzicielstwie w trakcie studiów według opinii studentów?

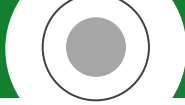
(odpowiedzi wielokrotnego wyboru wg. częstości wskazań):

9. Przewijaki w toaletach - **31.8%**
8. Pewne, darmowe miejsce w żłobku - **30.3%**
9. Tabliczki pierwszeństwa w dziekanatach i punktach obsługi studenta uwzględniające młodych rodziców i kobiety w ciąży - **30.3%**
10. Kąciki zabaw dla dzieci w budynkach Uczelni, w których można zostawić dziecko pod opieką znajomych w czasie załatwiania formalności poparło - **27.3%**
11. Kącik – pokój specjalnie przygotowany dla dla matki/ojca z dzieckiem - **24.2%**
12. Świetlice dla dzieci na terenie uczelni - **22.7%**

Oceny studentów atrakcyjności propozycji programów socjalnych ze strony Państwa promujących rodzicielstwo wśród młodych ludzi.

- **Ponad połowa (53%) ankietowanych deklarowała zainteresowanie programem socjalnym gwarantującym dotacje mieszkaniowe dla młodych rodziców.**
- **Nieoprocentowane kredyty/pożyczki i wyższe becikowe uzyskały poparcie 37.9% ankietowanych.**
- **Według 1/3 badanych ulgi na różnego rodzaju bilety to program socjalny, który zdecydowanie byłby w stanie skłonić studentów do podjęcia decyzji o rodzicielstwie w trakcie studiów.**
- **36.4% ankietowanych zdecydowanie popiera program socjalny związany z ulgą podatkową.**
- **Darmowe badania i konsultacje w czasie ciąży – także w gabinetach prywatnych uzyskały poparcie 47.0% badanych.**
- **Specjalne dotacje lub subwencje dla młodych rodziców, zakładających swój własny biznes uzyskały 30.3% aprobatę.**
- **Program zapewniający wyższe becikowe uzyskał Najwyższą zdecydowaną dezaprobatę studentów.**

Wnioski:

- **Badania pokazują, że zachętą do posiadania potomstwa podczas studiów jest zarówno zaplecze emocjonalne – wsparcie, partnera, chęć założenia rodziny , a także odpowiedni wiek . Zniechęcająca dla rodzicielstwa w czasie studiów jest niekorzystna sytuacja finansowa oraz przekonanie o trudności w pogodzeniu wszystkich obowiązków.**
- **Uzyskane wyniki wskazują, że wszystkie zaproponowane w ankiecie ułatwienia ze strony uczelni i propozycje programów socjalnych ze strony państwa cieszyły się większym poparciem niż dezaprobatą.**
- **Wyniki badań pozwalają przypuszczać, że wprowadzenie pewnych udogodnień dla młodych rodziców i rozwiązań kompleksowych na Uczelniach Wyższych mogłoby sprzyjać zwiększeniu zainteresowania rodzicielstwem przez osoby młode, które studiują. Także wsparcie ze strony państwa dla tej kategorii młodych ludzi mogłoby sprzyjać nastawieniom prokreacyjnym.**

Źródła:

http://www.stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/gus/L_podst_inf_o_rozwoju_dem_pl_do_2012.pdf

<http://www.mamdziecko-pracuje.pl/>

<http://wybierammacierzynstwo.pl/>

<http://www.premier.gov.pl/>

SGGW

NOWOCZESNOŚĆ

SZKOŁA GŁÓWNA GOSPODARSTWA WIEJSKIEGO
W WARSZAWIE

DZIĘKUJEMY